

ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН
ЗА 2022 РІК

Основні завдання НДР Українського інституту експертизи сортів рослин ²

- дослідження документів заявки на сорт рослин на відповідність вимогам встановлених законодавством та експертиза запропонованої заявником назви, встановлення новизни сорту рослин;
- проведення повного морфологічного опису досліджуваних сортів та загальновідомих сортів для встановлення відповідності досліджуваного сорту критеріям відмінності, однорідності та стабільності;
- встановлення особливостей прояву господарсько-цінних ознак та показників якості досліджуваних сортів за результатами їх випробування для рекомендацій щодо виникнення майнового права інтелектуальної власності на поширення;
- визначення однорідності та ступеню гібридності насіннєвого матеріалу за спектрами запасних білків та ДНК маркерами, визначення типу стерильності ліній кукурудзи на основі ПЛР аналізу;
- порівняльно-правовий аналіз регулювання виникнення, здійснення та припинення прав інтелектуальної власності на сорти рослин в Україні та ЄС;
- оптимізація інформаційної системи та гармонізація до міжнародних вимог та забезпечення автоматизації системи введення, збереження та актуалізації даних в контексті державної реєстрації сортів рослин та/або прав на них;
- проведення комплексної оцінки забезпеченості та використання UIESP та його філіями матеріально-технічних, трудових ресурсів в 2020-2022 рр., використання земельно-ресурсного потенціалу, структуру посівних площ;
- проведення аналізу наукометричних ресурсів щодо інформації про цитування науковців UIESP та підвищення публікаційної активності.

Тематичний план науково-дослідних робіт Українського інституту експертизи сортів рослин на 2022 рік

№ з/п	Назва НДР
1	Дослідження з формальної експертизи документів заявки на сорт рослин, експертизи назви та визначення новизни сорту рослин у 2022 році
2	Кваліфікаційна експертиза сортів рослин на відмінність, однорідність та стабільність, методичне забезпечення державної науково-технічної експертизи
3	Проведення комплексу аналітичних досліджень з вивчення сортів рослин на придатність їх до поширення в умовах Степу, Лісостепу та Полісся та фітопатологічні дослідження за штучного зараження рослин у 2022 році
4	Оцінка сортів рослин за біохімічними та технологічними показниками якості в умовах Степу, Лісостепу та Полісся
5	Використання молекулярних методів аналізу для оцінки сортів в рамках кваліфікаційної експертизи сортів рослин
6	Розробка заходів з адаптації системи експертизи сортів рослин в умовах євроінтеграції та вивчення закордонного досвіду
7	Науково-технічні аспекти автоматизації інформаційної системи UIECP
8	Організаційно-економічні основи розвитку UIECP
Тематики зареєстровані в УкрІНТЕІ	
9	Розробка правових та методичних аспектів охорони прав інтелектуальної власності на сорти рослин (2020-2023 рр.)
10	Методичні аспекти впливу метеорологічних умов на формування морфологічних та господарсько-цінних характеристик сортів рослин (2022-2025 рр.)
11	Розробка та програмна реалізація системи оцінки сортів рослин за ДНК маркерами в рамках кваліфікаційної експертизи на відмінність, однорідність та стабільність (2020-2024 рр.)

Формальна експертиза документів заявок на сорти рослин

Кількість отриманих заявок

У 2022 році надійшло на розгляд **1005** заявки

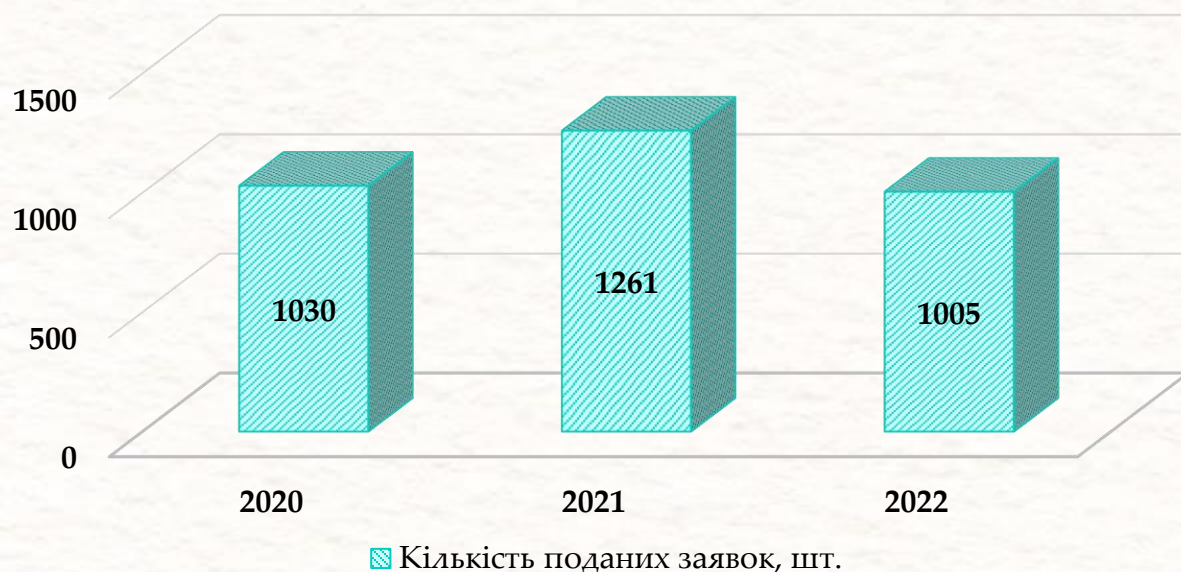

української селекції –
412 заявок

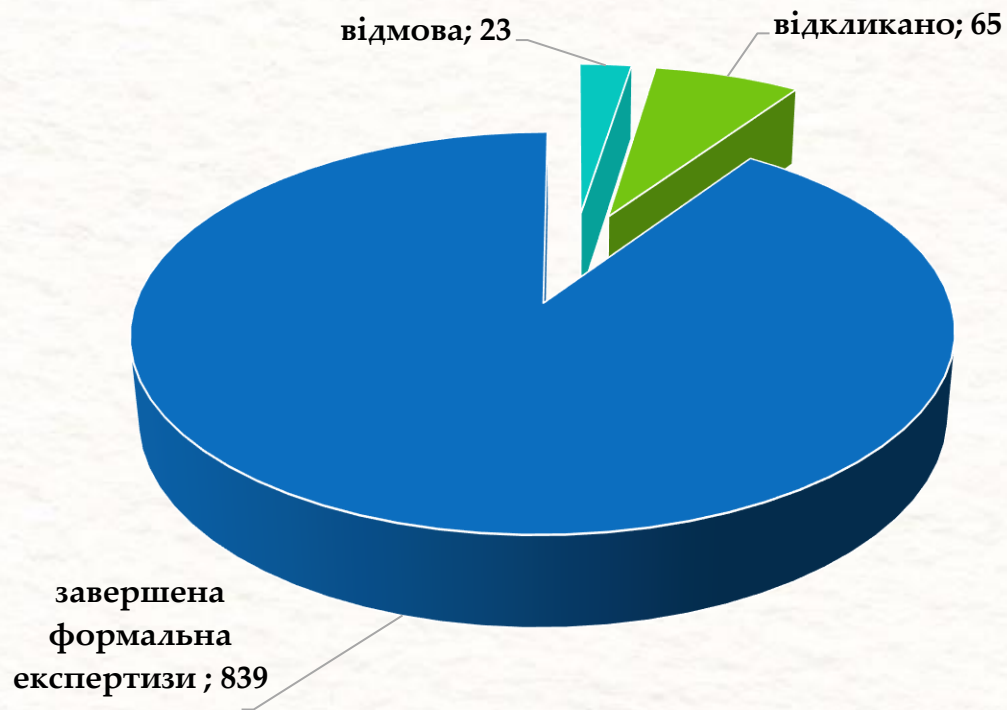

іноземної селекції –
593 заявок

Динаміка подання заявок та співвідношення поданих заявок за походженням за 2020-2022 рр.

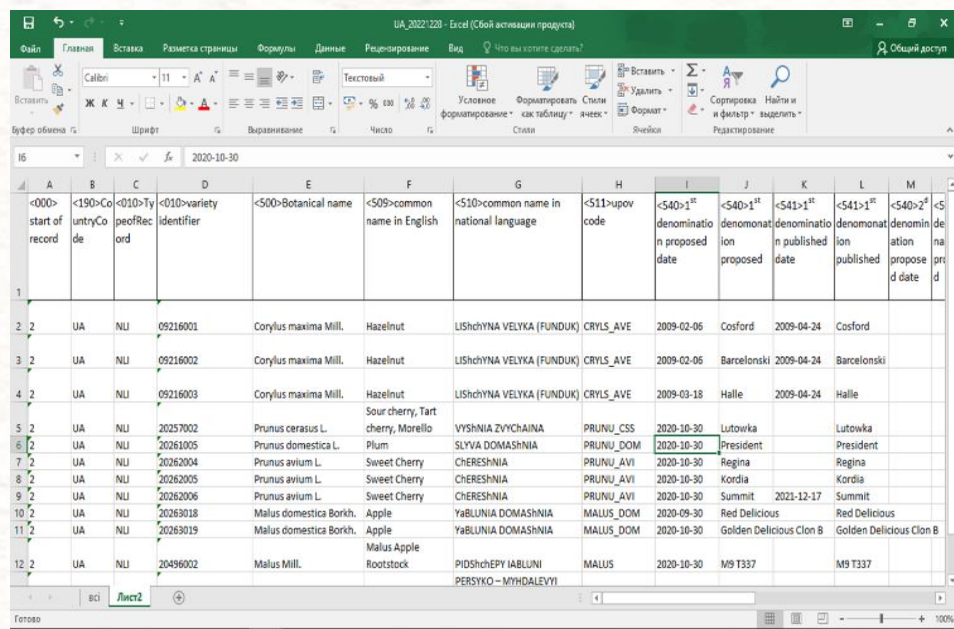

Співвідношення кількості заявок на сорти рослин, по яких проведено формальну експертизу у 2022 році

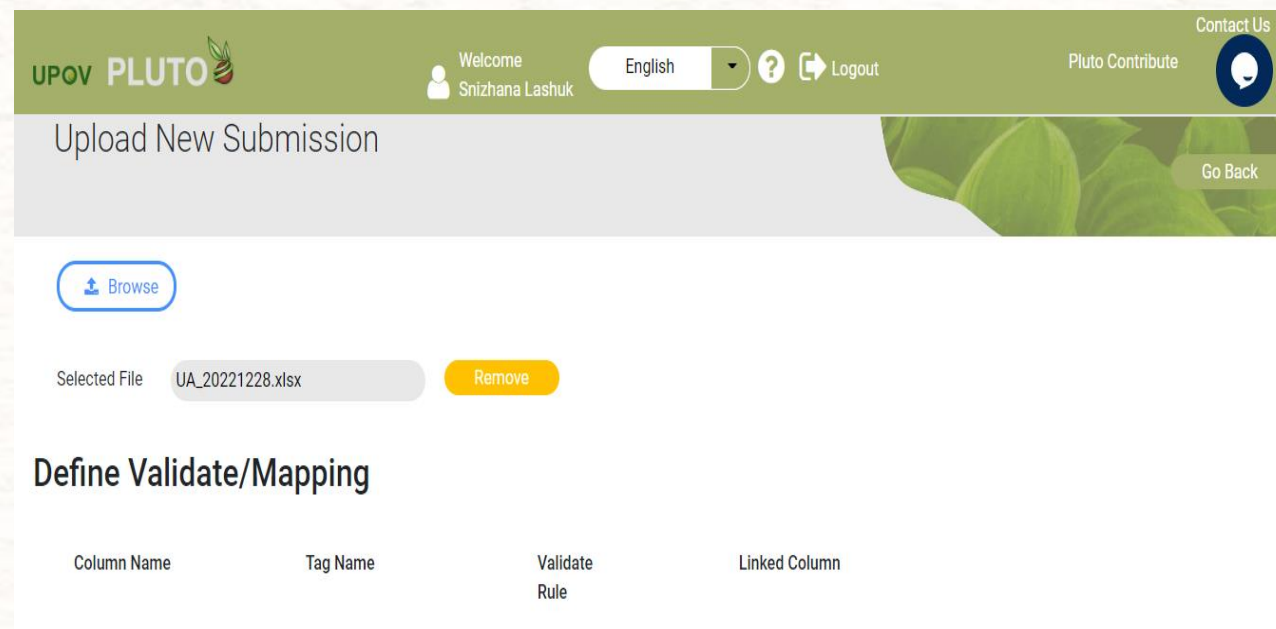

- Позитивно завершили формальну експертизу заявки на 839 сортів
- Відкликано у 2022 році - 65 заявок
- Рішення про відмову в державній реєстрації прав - 23 сортів
- Основною причиною відмови стала неможливість заявників із країн ЄС та США своєчасно надати необхідні документи у зв'язку із військовим станом в Україні

Обмін інформацією про подані заявки на сорти рослин між державами – учасницями UPOV

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
	<000> start of record	<190> Country Code	<010> Variety Identifier	<500> Botanical name	<509> common name in English	<510> common name in national language	<511> UPOV code	<540> 1 st denomination proposed date	<540> 1 st denomination published date	<541> 1 st denomination proposed date	<541> 1 st denomination published date	<540> 2 nd denomination proposed date	<540> 2 nd denomination published date
1													
2	2	UA	NLU	09216001	Corylus maxima Mill.	Hazelnut	LISHCHYNA VELIKA (FUNDUK)	CRYL_AVE	2009-02-06	Cosford	2009-04-24	Cosford	
3	2	UA	NLU	09216002	Corylus maxima Mill.	Hazelnut	LISHCHYNA VELIKA (FUNDUK)	CRYL_AVE	2009-02-06	Barcelonski	2009-04-24	Barcelonski	
4	2	UA	NLU	09216003	Corylus maxima Mill.	Hazelnut	LISHCHYNA VELIKA (FUNDUK)	CRYL_AVE	2009-03-18	Halle	2009-04-24	Halle	
5	2	UA	NLU	20257002	Prunus cerasus L.	Sour cherry, Tart cherry, Morello	VYSHNIA ZVYCHAINA	PRUNU_CSS	2020-10-30	Lutovka		Lutovka	
6	2	UA	NLU	20261005	Prunus domestica L.	Plum	SLIVA DOMASHNIA	PRUNU_DOM	2020-10-30	President		President	
7	2	UA	NLU	20262004	Prunus avium L.	Sweet Cherry	CHERESHNIA	PRUNU_AVI	2020-10-30	Regina		Regina	
8	2	UA	NLU	20262005	Prunus avium L.	Sweet Cherry	CHERESHNIA	PRUNU_AVI	2020-10-30	Kordia		Kordia	
9	2	UA	NLU	20262006	Prunus avium L.	Sweet Cherry	CHERESHNIA	PRUNU_AVI	2020-10-30	Summit	2021-12-17	Summit	
10	2	UA	NLU	20263018	Malus domestica Borkh.	Apple	YABLUNIA DOMASHNIA	MALUS_DOM	2020-09-30	Red Delicious		Red Delicious	
11	2	UA	NLU	20263019	Malus domestica Borkh.	Apple	YABLUNIA DOMASHNIA	MALUS_DOM	2020-10-30	Golden Delicious Clon B		Golden Delicious Clon B	
12	2	UA	NLU	20496002	Malus Mill.	Malus Apple Rootstock	PIDSHCHY IABLUNI PERSYKO – MYHDALEVYI	MALUS	2020-10-30	M9 T337		M9 T337	

UPOV PLUTO

Welcome Snizhana Lashuk

English

Logout

Pluto Contribute

Contact Us

Upload New Submission

Go Back

Browse

Selected File: UA_20221228.xlsx

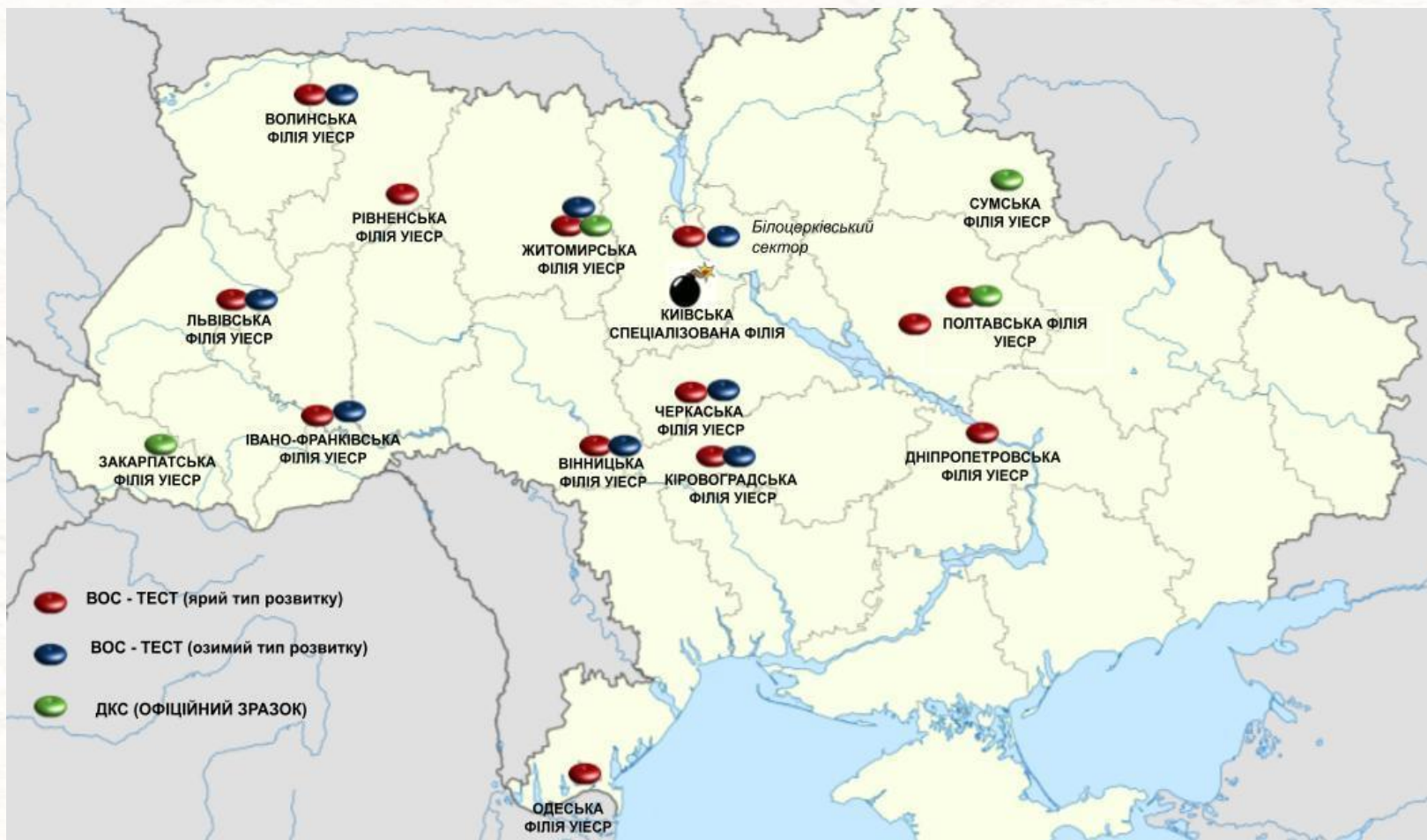
Remove

Define Validate/Mapping

Column Name	Tag Name	Validate Rule	Linked Column

- Розроблено алгоритм відбору даних для автоматизації вивантаження даних із бази даних UIESP, що дало можливість значно пришвидшити процес передачі інформації по сортах рослин до бази даних «PLUTO»
- Для передачі інформації, було вивантажено, перевірено та передано до «PLUTO» інформацію по 46392 сортах за 2003-2015 роки, яка раніше не була завантажена на сайті UPOV.

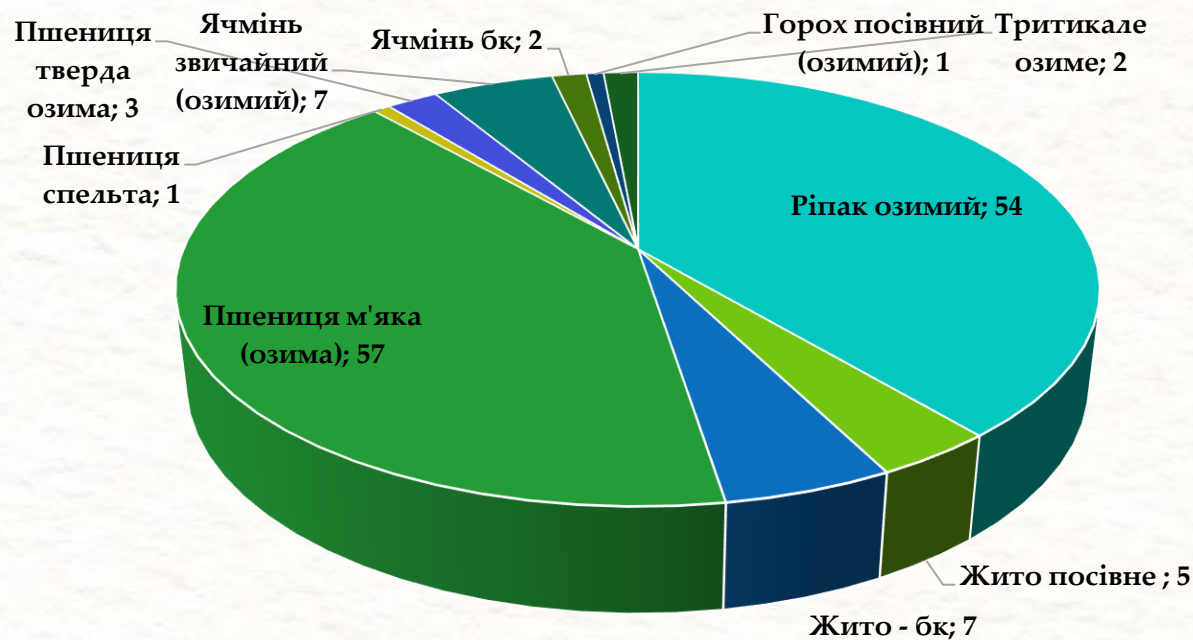
Кваліфікаційна експертиза на ВОС

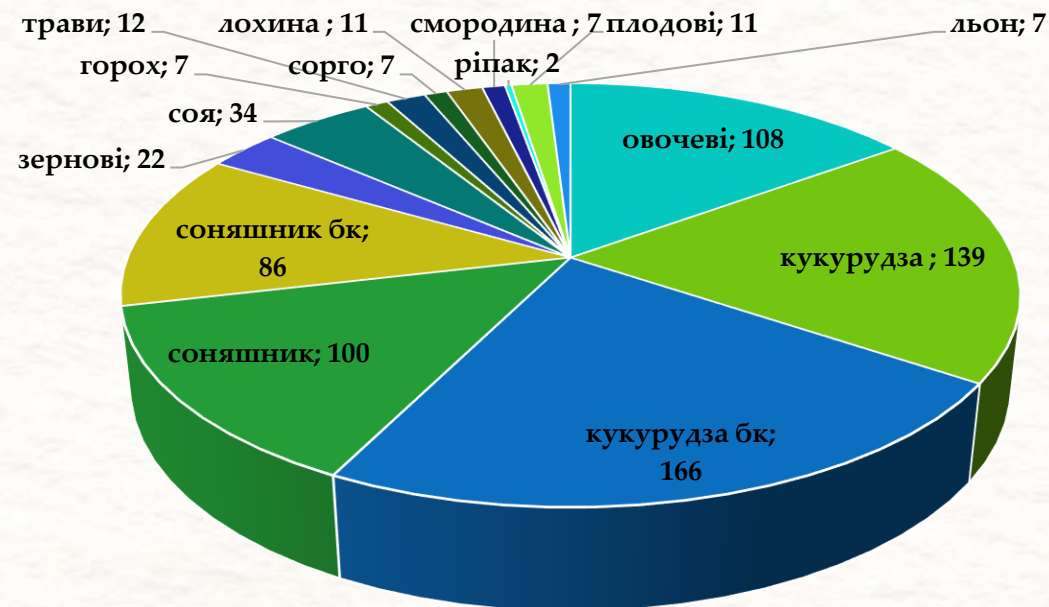
Закладання польових дослідів на ВОС:

- 8 пунктах дослідження – 1355 сортодослідів озимого типу розвитку
- 13 пунктах дослідження – 2914 сортодосліди ярого типу розвитку
- 4 пунктах дослідження – 1046 зразків сортів рослин, що розмножуються вегетативно (з них 145 сортів картоплі)

Кількість сортів, які завершили кваліфікаційну¹⁰ експертизу на ВОС в 2022 році

озимий тип розвитку

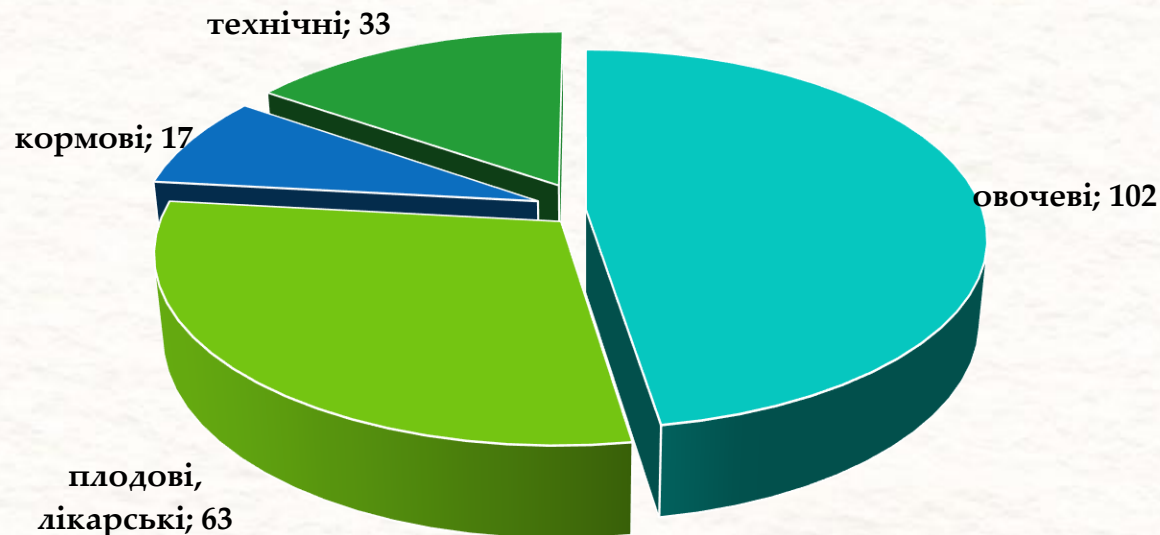
ярий тип розвитку

Експертні висновки щодо відповідності критеріям охороноздатності:

- виникнення майнового права на поширення сорту – **1126 сортів**
- виникнення майнових прав інтелектуальної власності – **933 сортів**

Не пропонуються для набуття прав (не відповідають умовам ВОС) – 5 сортів

Експертиза сортів рослин в 2022 році на підставі інформації, наданої заявником

Підготовлено та надіслано заявнику **268 запитів** про надання результатів польових досліджень на ВОС з метою завершення кваліфікаційної експертизи і підготовки заключного висновку по сорту.

Зберігання офіційних зразків насіннєвого матеріалу

Забезпечено відповідними умовами зберігання:

- 21403 офіційних зразків насіннєвого матеріалу сортів рослин, що зберігаються в сховищі довгострокового зберігання

Здійснено отримання, реєстрацію, пакування, внесення інформації в Базу даних щодо

- 928 офіційних зразків сортів рослин, що надаються разом з документами заявки і закладено для довгострокового зберігання у сховище UIESR.

Модернізована камера сховища довготривалого зберігання насіннєвого матеріалу

Кваліфікаційна експертиза на ПСП

Кваліфікаційна експертиза на ПСП проводилась на базі 21 філії в 23 пунктах досліджень у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України:

- 1 року досліджень – 480 сортів (47%);
- 2 року – 435 сортів (43%);
- 3 року – 99 сортів (10%)

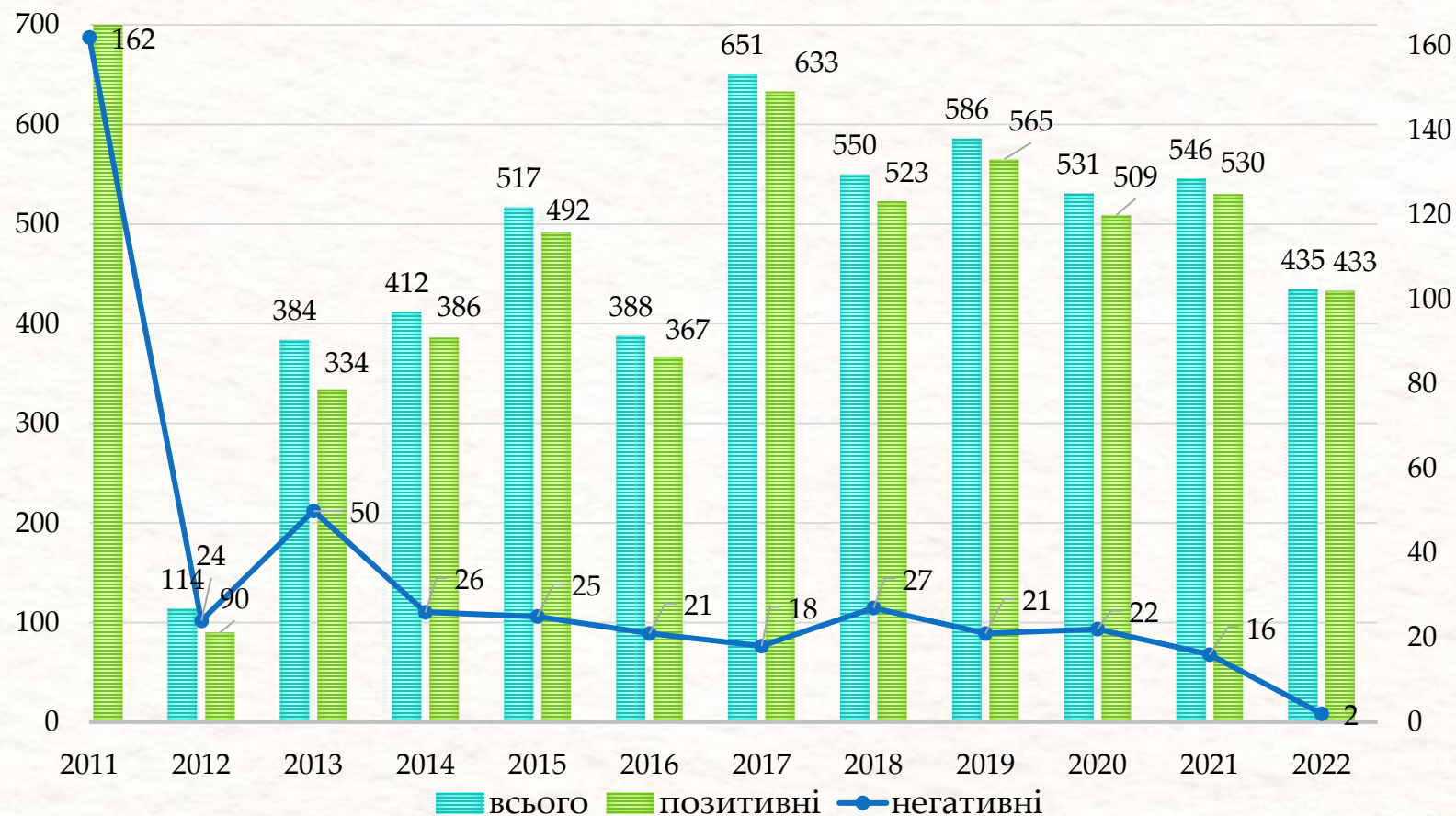
Фітопатологічні дослідження за штучного зараження проводились на 3 пунктах досліджень (Черкаська, Дніпропетровська філії, Карлівський відділ Полтавської філії)

Ботанічні таксони	Кількість сортів, шт.	Вітчизняної селекції, %	Іноземної селекції, %	Кількість сортодослідів (фізичних)
Озимі зернові - всього	246	52	48	3920
Ярі зернові - всього	292	52	48	3137
Зернобобові - всього	68	32	68	739
Круп'яні - всього	4	100	-	31
Цукровий+ кормовий буряк	46	9	91	276
Кормові - всього	21	52	48	276
Олійні - всього	328	30	70	2908
Картопля	9	22	78	63
Разом	1014	42	58	11360

Фітопатологічні дослідження за штучного зараження у 2022 році

№ з/п	Філія	Ботанічний таксон	Назва хвороби (збудник)	Кількість сортів
1	Черкаська філія UIECP	Пшениця м'яка (озима)	Сажка тверда пшениці (<i>Tilletia tritici</i> Wint)	120
2	Дніпропетровська філія UIECP	Соняшник однорічний	Вовчок соняшниковий (<i>Orobancha cumanica</i> Wallr.)	173
3	Карлівський відділ Полтавської філії UIECP	Кукурудза звичайна	Пухирчаста сажка (<i>Ustilago maydis</i> (DC.) Cda).	122

Динаміка завершення кваліфікаційної експертизи та формування експертних висновків на ПСП (2011–2022 рр.)

Дослідження біохімічних та технологічних показників якості сортів рослин

У 2022 році для виконання лабораторних досліджень було задіяно 21 пункт досліджень: у Степовій зоні – 5, у Лісостепу – 9, у зоні Полісся – 7

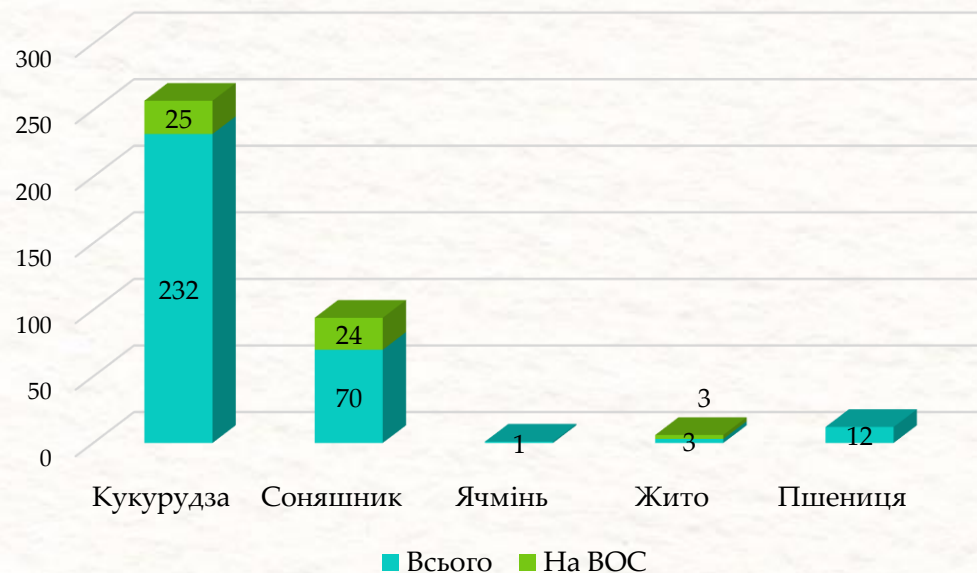
Група культур	Кількість, шт.		
	сортів	зразків	аналізів
Зернові	524	4575	8725
Круп'яні	13	82	334
Зернобобові	70	609	1218
Олійні	308	2449	6262
Кормові	28	145	218
Картопля	9	45	135
Овочеві (ВОС)	30	66	177
Всього за 2022 р.	973	7930	17069

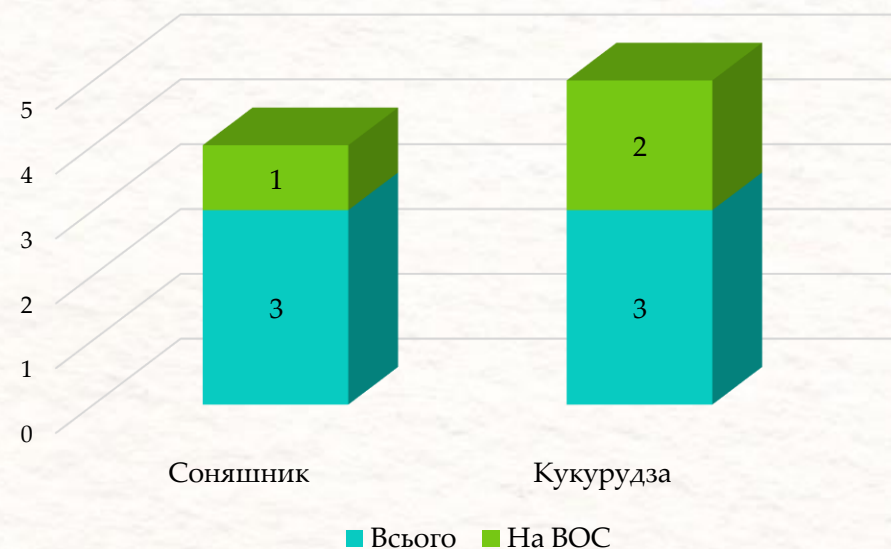
За результатами лабораторних досліджень визначені характеристики показників якості сортів рослин, за якими підготовлені пропозиції щодо напрямку використання та поширення в різних ґрунтово-кліматичних зонах України, та з метою прийняття рішення щодо відповідності сорту Критеріям заборони в Україні

Використання молекулярних методів аналізу для оцінки сортів рослин в 2022 році

Електрофорез запасних білків насіння

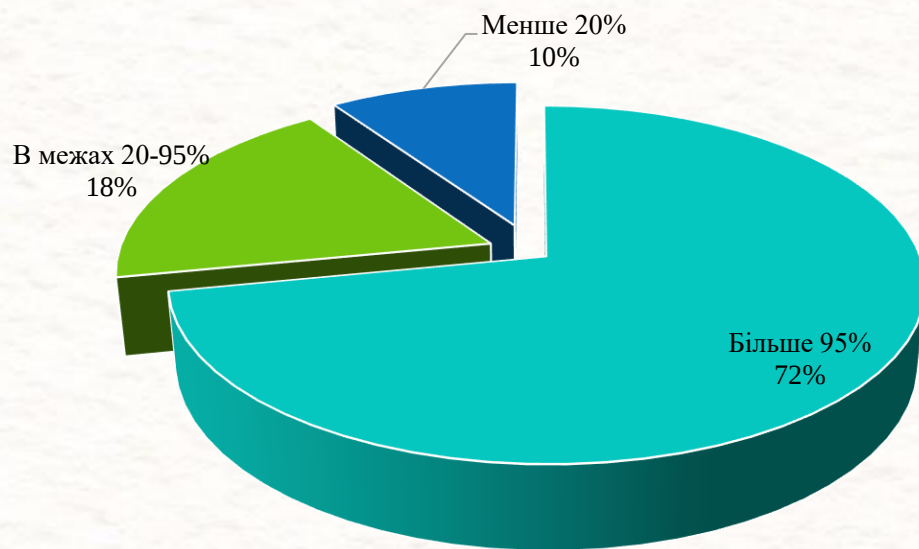
Дослідження з молекулярно-генетичного маркування
та паспортизації рослин

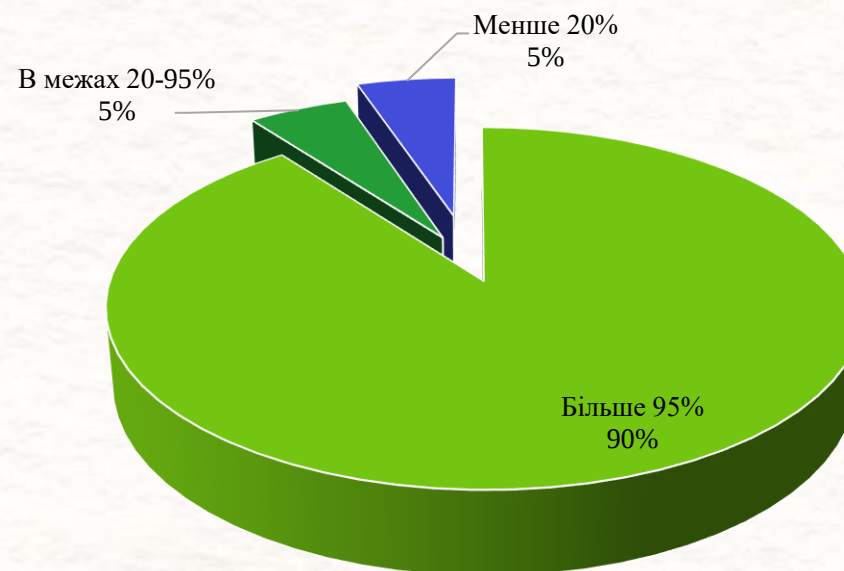
Додаткові дослідження під час експертизи на БОС:

- електрофорез запасних білків насіння (кукурудза, соняшник, жито) – 52 зразки
- аналіз ДНК (кукурудза, соняшник) – 6 зразків

Сортова чистота за спектрами запасних білків насіння

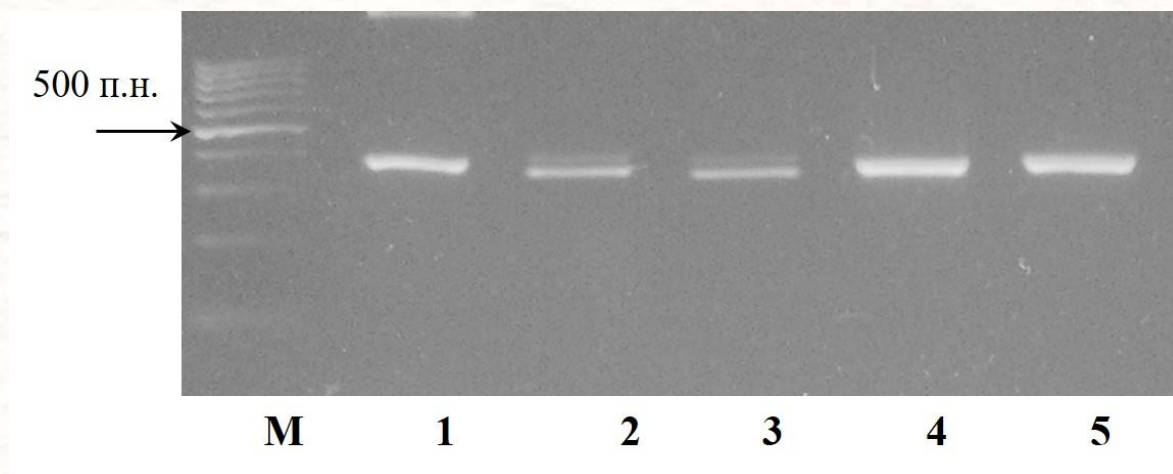

Сортова чистота сортів кукурудзи

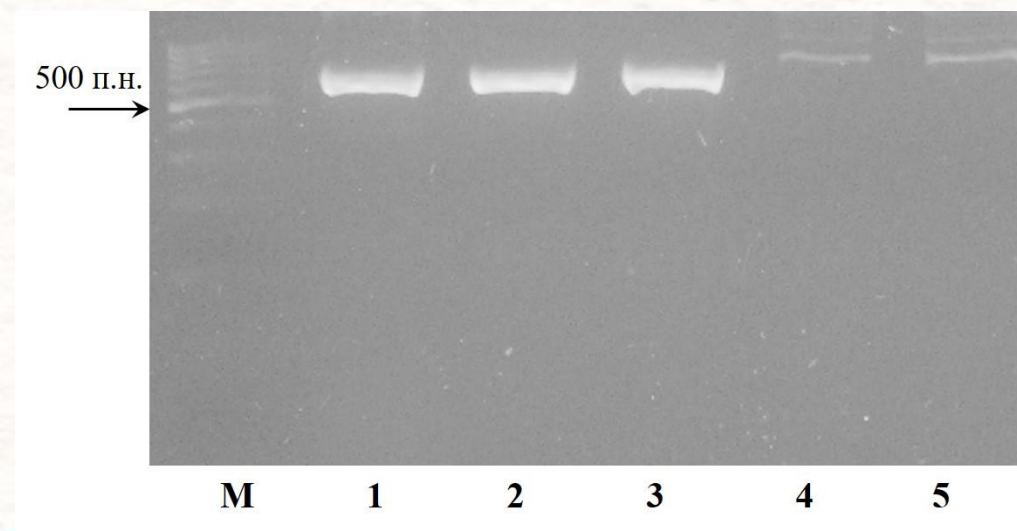
Сортова чистота сортів соняшнику

Результати ПЛР лінії кукурудзи з ДНК маркерами до S та C типів стерильності

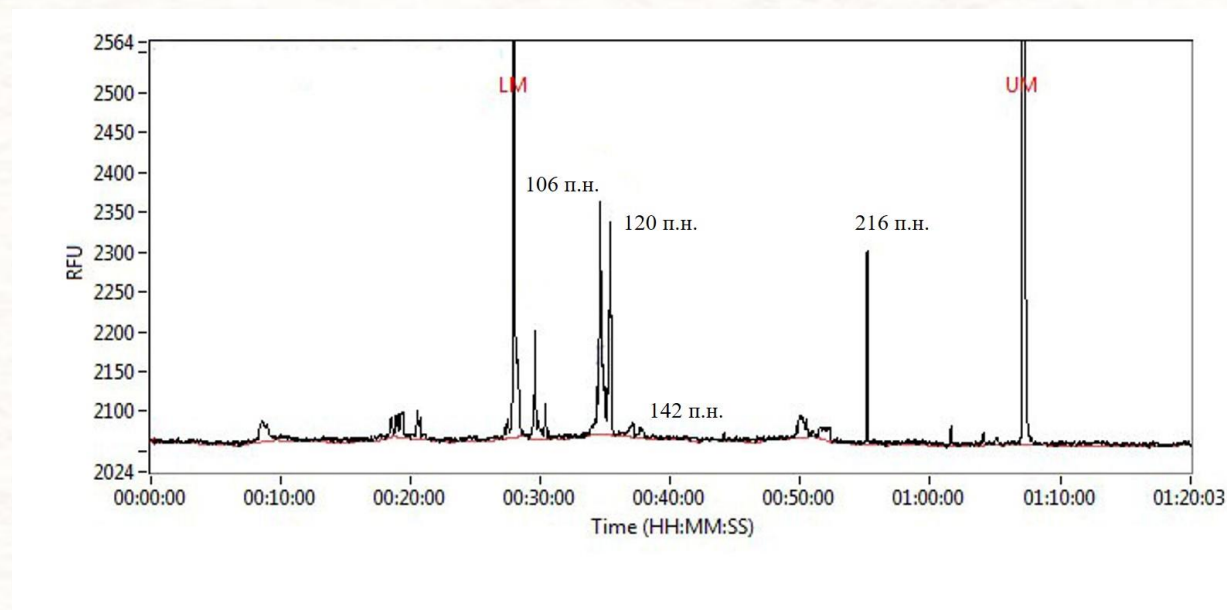

Результати ПЛР ДНК ліній кукурудзи з маркером до С типу стерильності: 1 – позитивний контроль реакції; 2 3 – лінія №96; 4 5 – лінія №97; М – маркер молекулярної маси 100 bp DNA Ladder O'GeneRuler Thermo (Scientific)

Результати ПЛР ДНК ліній кукурудзи з маркером до S типу стерильності: 1 – позитивний контроль реакції; 2 3 – лінія №96; 4 5 – лінія №97; М – маркер молекулярної маси 100 bp DNA Ladder O'GeneRuler (Thermo Scientific)

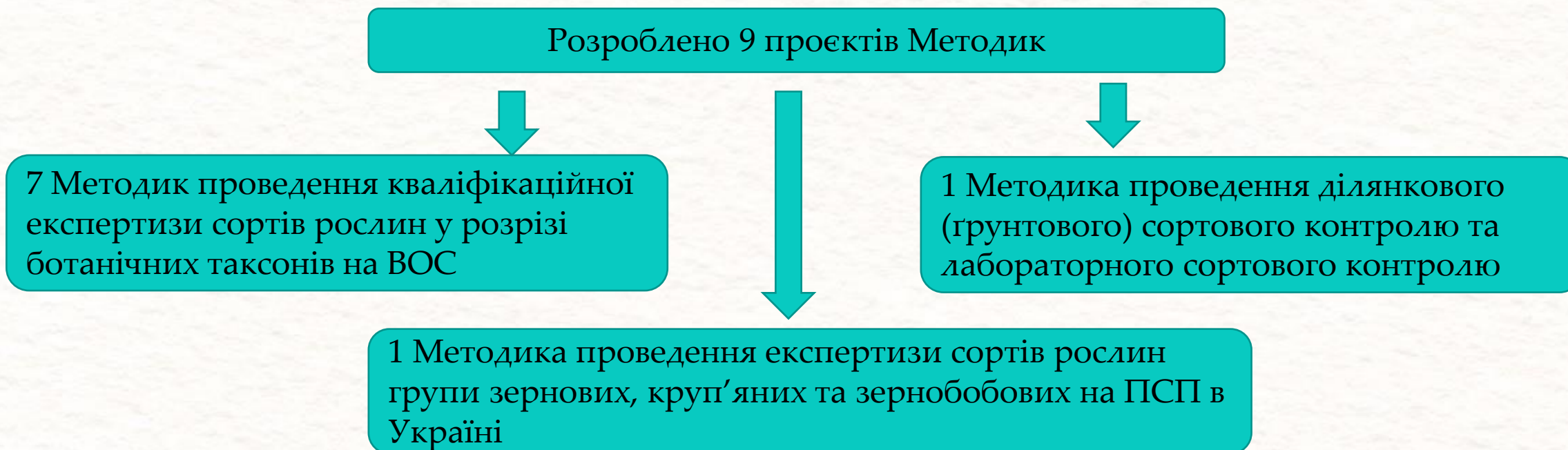
Визначення ідентичності гібридів кукурудзи за SSR маркерами

Результати капілярного електрофорезу продуктів ампліфікації гібриду кукурудзи за маркерами phi233376, phi064, bnlg1782 (мультиплекс II): RFU – інтенсивність флюоресценції; LM та UM – нижній та верхній маркер молекулярної маси відповідно (1 та 500 п.н.)

- Ідентифіковано алелі наступного розміру: за маркером phi233376 – 142 п.н., за маркером phi064 – 106 та 120 п.н., за маркером bnlg1782 – 2016 п.н. Для контрольного зразку досліджуваного гібриду за цими маркерами отримано алелі ідентичного розміру.

Методичне забезпечення державної науково-технічної експертизи сортів рослин

Із них: чотири міжнародних і п'ять національних Методики.

Розроблено 24 форми Показників для визначення придатності сорту для поширення в Україні за напрямками їх використання для 16 ботанічних таксонів, із них для 12 ботанічних таксонів, на які вперше було подано заявку

Розроблено 6 бланків Технічних анкет на ботанічні таксони, на які вперше подано заявку на сорт і оновлено 1 бланк Технічної анкети

Нормативно-правова діяльність

- Проведено аналіз Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення законодавства у сфері охорони прав на сорти рослин та насінництва і розсадництва у відповідність із положеннями законодавства Європейського Союзу» від 16 листопада 2022 року №2763-IX,
- Здійснено порівняльно-правовий аналіз відповідності Закону України №2763-IX документам Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин (UPOV) регламентів та директив Європейського Союзу
- Визначено перелік підзаконних нормативно-правових актів, з яких 10 проектів постанов Кабінету Міністрів України, 21 проект порядків та положень, затверджених наказом Компетентного органу, які необхідно розробити або внести відповідні зміни, в зв'язку з прийняттям Закону України №2763-IX.

Науково-технічні аспекти автоматизації інформаційної системи

Експорт реєстрів

ClosedXML.Report

Відділ реєстрації прав на сорти рослин

[Головна](#)
[Довідники](#)
[Реєстр Excel](#)
[Повідомлення](#)
[Архів документів](#)

[Головна](#) / Експорт реєстрів

Реєстр	Все	Окремі елементи			
Сортів	Завантажити все	Реєстр	Заявники	Власники	Підтримувачі
Патентів	Завантажити все	Реєстр	Автори	Володільці	
Заявок	Завантажити все	Реєстр	Автори	Заявники	

Шаблони документів

Open XML SDK

Експертиза назви сорту

Експертні висновки

ЕВ Про ухвалення назви сорту - 76 дія (вітчизняні)

ЕВ Про ухвалення назви сорту - 76 дія (іноземні)

ЕВ Про зміну та ухвалу назви сорту - 77 дія (вітчизняні)

ЕВ Про зміну та ухвалу назви сорту - 77 дія (іноземні)

ЕВ Про втрату сортом новизни

ЕВ Про невідповідність назви сорту

Повідомлення

Продовження розгляду ЕВ "Про невідповідність назви сорту"

Поновлення розгляду ЕВ "Про невідповідність назви сорту" (50 дія)

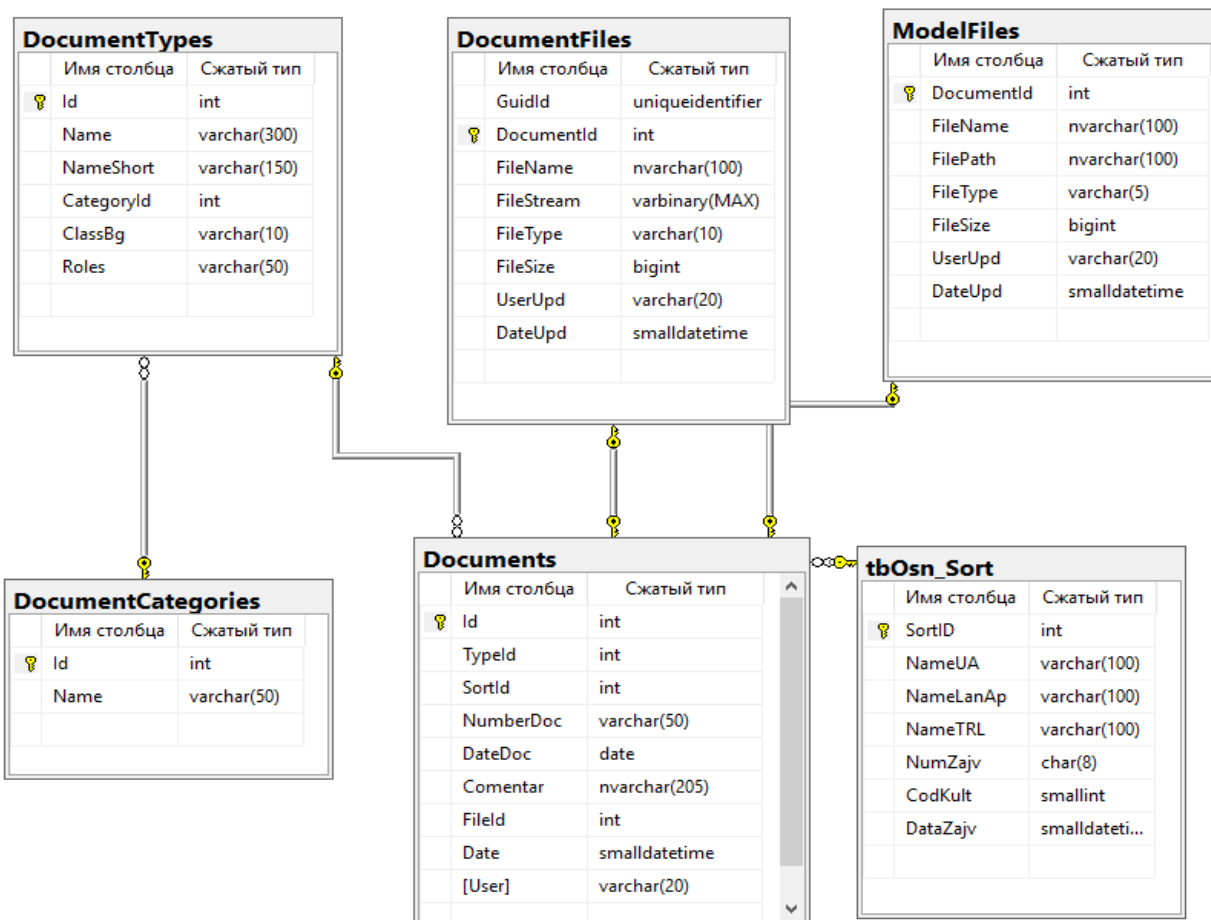
Повідомлення про відкликання за результатами експертизи (49 дія)

Звіти

Стан проведення експертизи назви (незакритих в кваліф. експ.)

Стан проведення експертизи назви (немає рішення по реєстрації)

Зміна репозиторію. Доступ заявників до документів

Документи кваліфікаційної експертизи

Повідомлення про прийняття заявки та ввезення зразків	Додати документ	Журнал документів
Проблемні питання проведення кв. експ.	Додати документ	Журнал документів
Дозвіл заявнику на відвідування дослідів	Додати документ	Журнал документів

Рішення по заявці

Виникнення майнових прав інтелектуальної власності на сорт	Додати документ	Журнал документів
Виникнення майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту	Додати документ	Журнал документів
Відмова у виникненні майнових прав інт. власності на сорти (65 дія)	Додати документ	Журнал документів
Відмова у виникненні майнового права інт. власності на поширення (44 дія)	Додати документ	Журнал документів

Охоронні документи

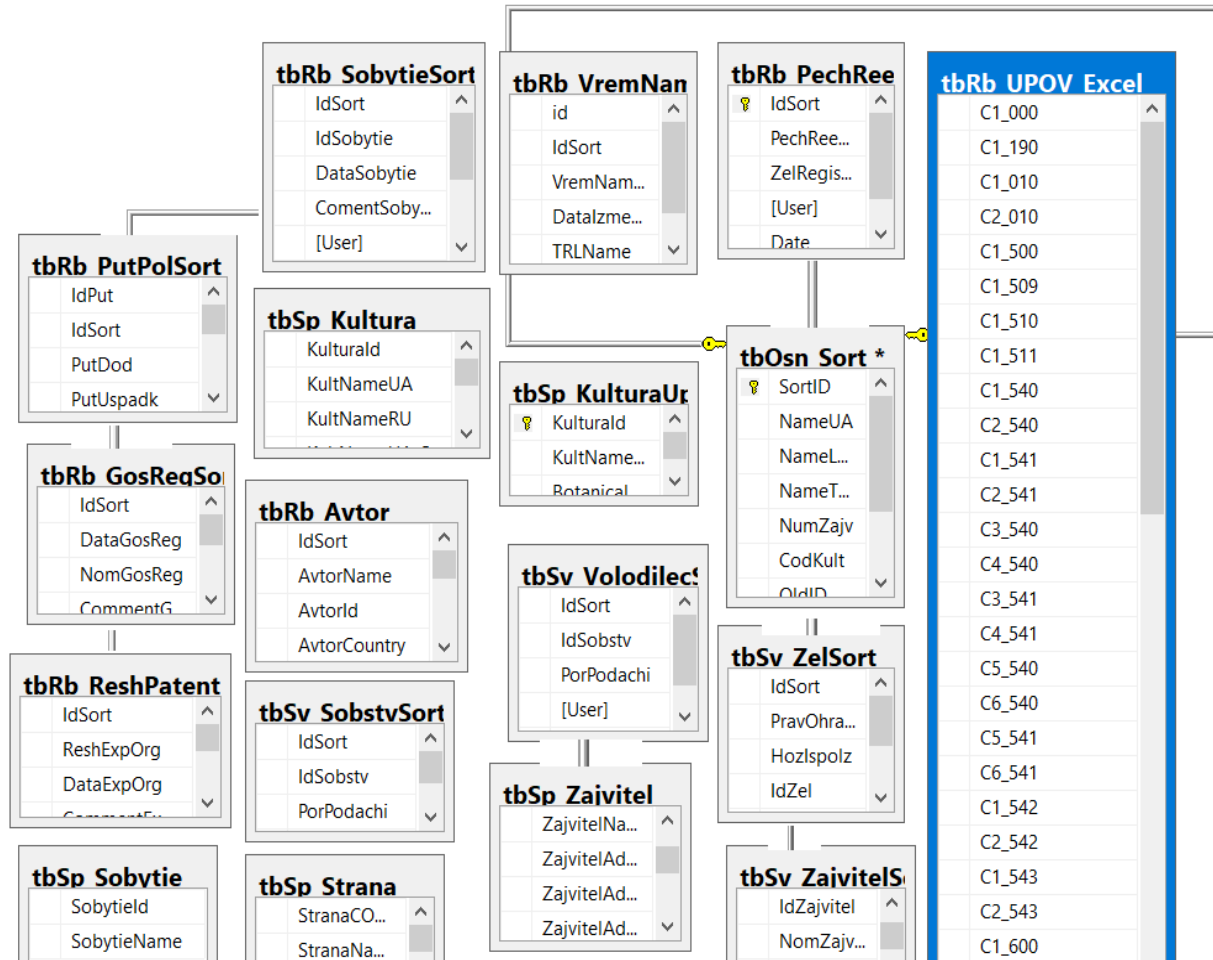
Свідоцтво про авторство на сорт	Додати документ	Журнал документів
Патент на сорт рослини	Додати документ	Журнал документів
Свідоцтво про державну реєстрацію сорту	Додати документ	Журнал документів

Заявка на сорти рослин

Заява про визнання прав на сорт	Додати документ	Журнал документів
Технічна анкета	Додати документ	Журнал документів
Показники придатності	Додати документ	Журнал документів
Довіреність	Додати документ	Журнал документів
Договір	Додати документ	Журнал документів

Журнал документів заявки: 123 Номер заявки? [Знайти](#)

Автоматизоване формування файлу для UPOV


```
CREATE procedure [dbo].[all_in_one]
As
delete from
[For_Migration].[dbo][tbRb_UPOV_Excel]
exec Migration_tables
Exec TrlBreederSert
exec TrlVid
exec TrlVremName
exec UPOV_1_Excel
exec UPOV_Applicants_Excel
exec UPOV_Breeders
exec UPOV_Variety_Name
exec UPOV_Publication
exec UPOV_Title_holder_SR
exec UPOV_Title_holder_P
exec UPOV_REj_SUR_WDR
exec UPOV_TER_RES_NVI
exec UPOV_TER_RES_PBR
```

Ділянковий (грунтовий) сортовий контроль

POST-Control

Грунтконтроль

Каталог виробників насіння

Отримання проб насіння

Ведення та реєстрація договорів

Оплата по договорах

Звіти по оплачених пробах

Картка ґрунтового контролю

Редагування оплати по договору

Приватне сільськогосподарське підприємство «Україна» (30617889)

Номер договору: 7-11/2022-ГК/ОЗ Дата договору: 11.11.2022 Рік випроб.: 2023 Посів: Озимий посів

Виконавець: evgen Дата направлення: 11.11.2022 Дата отримання: 10.11.2022 Дата закриття: dd.мм.гггг

Статус договору: Відправлений

Дата оплати: dd.мм.гггг

Коментар:

Перелік проб по контракту Оплачено все

Номер проби	Сорт	Назва сорту	Ботанічний таксон	Заг. вартість	Оплата
UA-06-3434-45	18012001	Гарпія	Пшениця м'яка (озима)	3247,20	☐
UA-06-010/0051-22	07012005	Хайлайт	Ячмінь звичайний (озимий)	3470,20	☐

Зберегти зміни в оплаті

Формування картки по пробі № UA-24-123/

Філія: Градизький відділ Полтавської філії UIESR Сорт: Олкані (13009130) Таксон: Кукурудза звичайна

Дата посіву: 15.12.2022 Номер ділянки: 5 Код проби: UA-24-123/

№	Ознака	Офіційний опис		Опис контрольного зразка				Редагувати все
		Ступені прояву	Код	Дата	Відповідність	Код прояву	Нетипові	
1	Перший листок: антоціанове забарвлення піхви	сильне	7		—	0	0	Редагувати
2	Перший листок: форма верхівки	округла	3	14.12.2022	+	0	0	Редагувати
3	Листок: інтенсивність зеленого забарвлення	помірна	2	02.01.2023	+	0	0	Редагувати
4	Листок: хвилястість краю пластинки	помірна	2	30.12.2022	—	4	7	Редагувати
5	Листок: кут між листовою пластинкою і стеблом	малий	3	14.12.2022	+	3	3	Редагувати
6	Листок: положення пластинки у просторі	ледь похиле	3		—	0	0	Редагувати
7	Стебло: зигзагоподібність	слабка	2		—	0	0	Редагувати
8	Волоть: час цвітіння	від середнього до пізнього	6		—	0	0	Редагувати
9	Волоть: антоціанове забарвлення основи колоскової луски	відсутнє або дуже слабе	1		—	0	0	Редагувати

Ресурсний потенціал УІЕСР

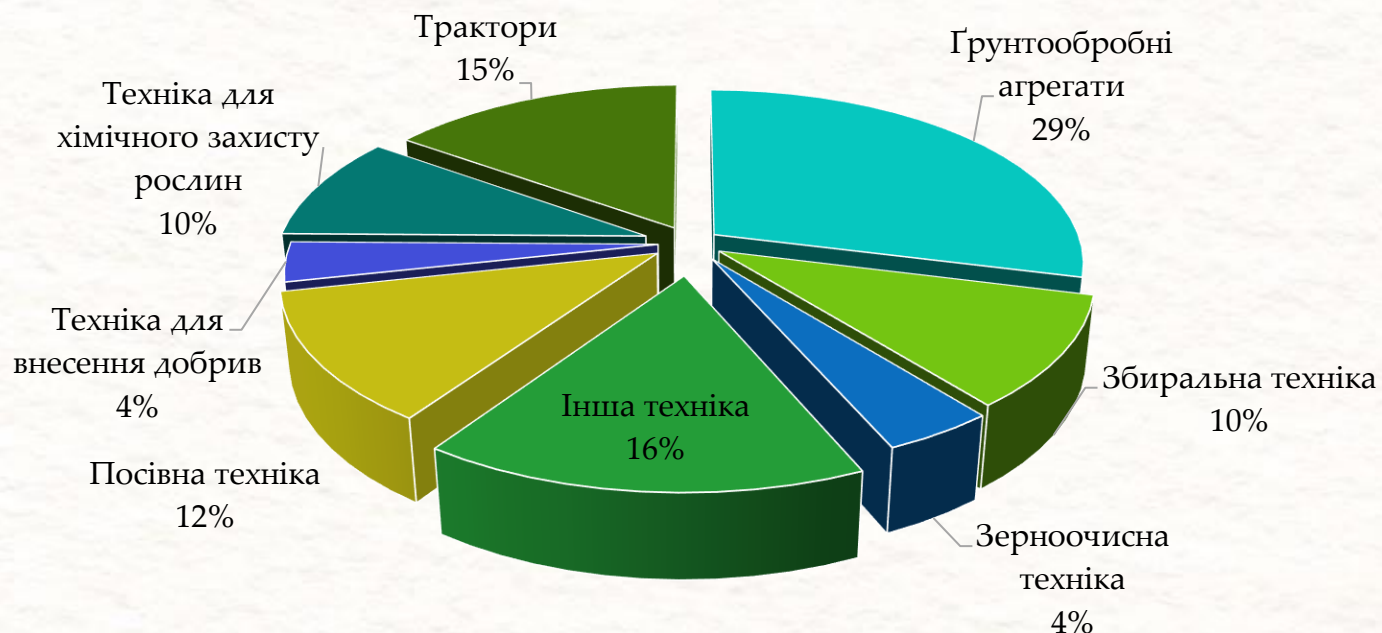
Забезпеченість УІЕСР кадровими ресурсами

Динаміка фактичної чисельності працівників УІЕСР,
2020-2022 роки, осіб

Рівень освіченості фактично працюючих в УІЕСР, осіб

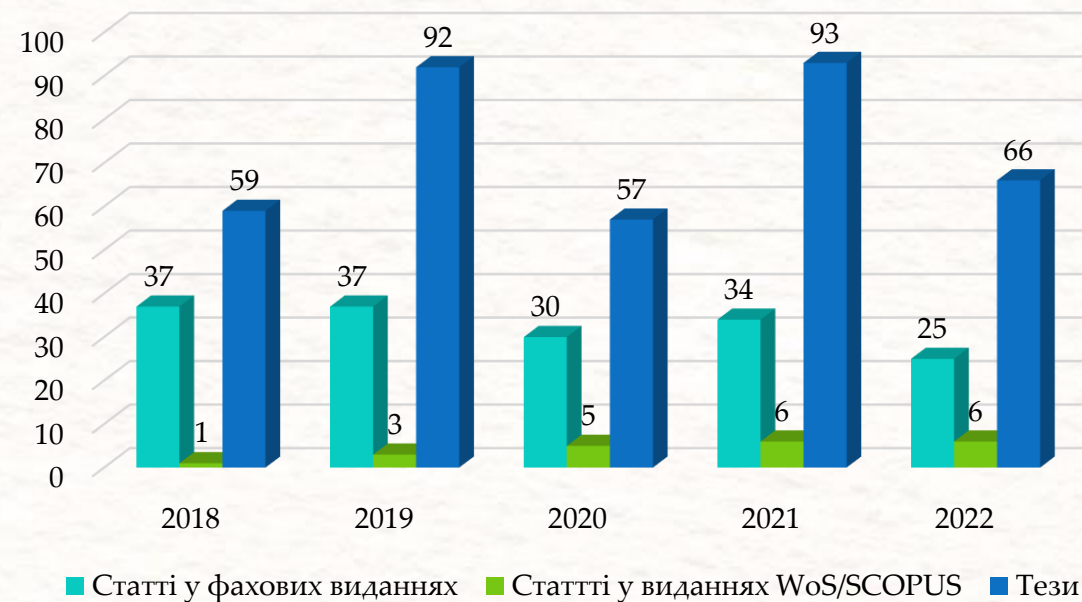
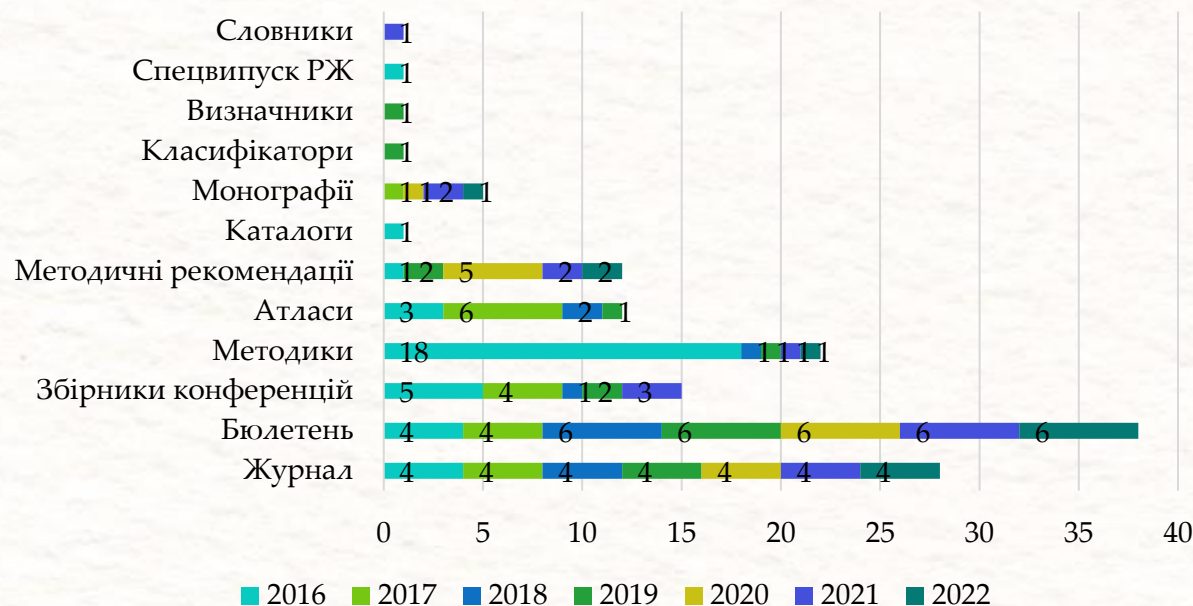

Структура сільськогосподарської техніки у філіях
УІЕСР у 2022 році

Основні об'єкти нерухомого майна УІЕСР, які
перебувають на балансі філій станом на 31.12.2022 р.

Редакційно-видавнича діяльність УІЕСР

Опубліковані видання підготовлені науковцями УІЕСР
за 2016–2022 рр.

Науково-публікаційна активність фахівців УІЕСР за
період 2019–2022 рр.

Дякую за увагу!

<https://www.sops.gov.ua/>
03041 м. Київ, вул. Генерала Родимцева, 15,
Тел. (044) 290-40-45
e-mail: sops@i.ua